

Dabartiniai rinkimai į Vilniaus universiteto tarybą yra tik dar vienas universitetų nesavarankiškumo įrodymas. Naują universiteto tarybos formavimo tvarką mums primetė politikai, norintys įrodyti, kad universiteto autonomija baigėsi. Laikantis jų taktikos, dabar reikia steigti tarybos tarybą, nes išrinktoji taryba gali būti per mažai svetima universitetui. Filosofai ir eiliniai žmonės kritikuoja susvetimėjimą. Lietuvos universitetuose jis tampa norma. Kuo daugiau susvetimėjimo, tuo geresnis universitetas.

Kalbant apie universitetą, šiandien būtina užduoti du klausimus:

1. Ar Lietuvos universitetai nenuskurdina demokratijos?
2. Ar universitetas negniuždo jaunų žmonių sielų?

Neįmanoma sukurti padoraus universiteto galvojant, kad jo tikslas formuoti apsukrius, verslius, naujovių nebijančius ir informacijai atvirus specialistus. To neužtenka. Norint sukurti universitetą, reikia pripažinti, kad žmonės nėra tik „žmogiškasis kapitalas“, bet gali būti vadinami moralės subjektais.

Šiandien mes bijome iki galo prisipažinti apie mūsų universitetų būklės sudėtingumą. Šią būklę pirmiausia sukuria moralinės, o ne materialinės priežastys. Kaip sakė garsus Michailo Bulgakovo romano „Šuns širdis“ herojus profesorius Preobraženskis, suirutė prasideda nuo požiūrio į pasaulį, o ne pačių daiktų tvarkos. Šiandien reikia peržiūrėti savaime suprantamomis atrodančias universitetų gyvenimo prielaidas. Gali būti, kad būtent jos labiausiai trukdo tolesnei universitetų raidai. Vilniaus universitetą įkūrę jėzuitai kalbėjo apie žmogaus sielą. Mums šis žodis tampa tuščia abstrakcija.

Bet kuris į padorumą pretenduojantis universitetas privalo turėti ne tik administracinį ir ekonominį, bet ir moralinį tikslą. Mes šiandien praradome aiškų šio tikslo suvokimą. Tai pirmiausia griaua humanitarinių ir socialinių mokslų prasmę, nepaisant šių sričių mokslininkų straipsnių ir knygų gausėjimo. Universitetas tampa panašus į moralinę savivoką praradusį pastatą. Savo apmąstymus apie universitetą dažniausiai pradedame nuo vadybos, o ne moralės. Net kai į mūsų universitetus stoja gėdingai žemus pažymius turintys abiturientai, tai techninė, o ne moralinė problema. Kai rašome pakeltus pažymius, tai taip pat vadybinė, o ne moralinė problema.

[Visą straipsnį skaitykite čia...](#)